Eduardo Rovner:

Vrátila se jednou v noci

O hře

Pedikér a starý mládenec Manuel pravidelně navštěvuje hrob své matky, aby jí týden co týden vylíčil, co nového se mu přihodilo. Skutečnost si lehce přibarvuje, některé věci zamlčí, jenom aby se matce jevil v lepším světle. Když jí jednoho dne oznámí, že se konečně chystá oženit, očekává ho po návratu domů neuvěřitelné překvapení – jeho matka Fanny po deseti letech „odpočinku v pokoji“ vstane z hrobu, aby na situaci osobně dohlédla. Energická žena se tak znovu začne plést do života svého dospělého syna. A jelikož Manuel je pochopitelně jediný, kdo ji vidí a slyší, spouští se řetězec komických situací, nedorozumění a zmatků...

O autorovi

Eduardo Rovner byl argentinský dramatik, jehož aktivity zasahovaly i do praktického divadelnictví, akademické a vědecké činnosti a kulturního života Buenos Aires.
Vystudoval elektrotechniku na Univerzitě Buenos Aires, sociální psychologii na Escuela de Enrique Pichón Rivière a hru na housle na Městské hudební konzervatoři Manuela de Fally. Během let 1991 až 1994 byl uměleckým šéfem a ředitelem Teatro Municipal General San Martín v Buenos Aires. V následujících letech se vzdal téměř všech oficiálních povinností, zůstal v Buenos Aires a nadále se živil jako spisovatel na volné noze. Mezi jeho nejznámější divadelní hru rozhodně patří černá komedie *Vrátila se jednou v noci*. Sám autor o jejím vzniku říká, že ji psal dlouhých osm let. Jednou v myšlenkách, když vyčítal své matce ústrky a neúspěchy, které mu život připravil, se mu ze skvrny na zdi zjevila deset let mrtvá matka a vyzvala ho, aby ji konečně nechal odpočívat v pokoji. A právě to ho inspirovalo napsat tuto hru.

Den mrtvých

Den mrtvých (španělsky *Día de los Muertos*) je mexický svátek mrtvých spadající na katolické oslavy Všech svatých a Svátku zesnulých, který začíná 31. října a končí 2. listopadu.
Jedná se o svátek spojující rituály původních obyvatel Latinské Ameriky a křesťanské tradice, které do Ameriky přivezli španělští kolonizátoři v čele s Kryštofem Kolumbem. Je chápaný jako šťastné shledání mezi živými a mrtvými a řídí se heslem, že smrti není třeba se bát a dělat, že neexistuje, ale je lepší ji pořádně oslavit a přijmout jako součást života.
Lidé věří, že jednou do roka se mrtví vracejí na zem za svými příbuznými a přáteli, aby pro ně tolik netruchlili. Pozůstalí předem připravují pro své zemřelé bohaté pohoštění. Jeho součástí jsou například malé cukrové lebky (*calaveritas*) nebo sladký chléb s ruličkami těsta připomínajícími kosti (*pan de muerto*). Připravují se též všechna jídla a nápoje, které měl zemřelý rád a postaví se na tradiční oltář buď doma ve vyhrazené místnosti, venku na zahradě, nebo přímo u hrobu zemřelého. Oltáře se dále zdobí barevnými vystřihovanými papíry, oranžovými afrikány, které zahánějí zlé duchy, svícemi, a ozdobnými předměty. Na nejvyšším stupni oltáře se umísťuje fotografie zemřelého. Celé rodiny sem přicházejí strávit skoro celou noc. Jedí, pijí a zpívají na počest svých nebožtíků a věří, že s nimi setkali a popovídali si.

Juan Moreira a Andrés Chirino

Juan Moreira (1819 – 30. duben 1874) je známou postavou v historii Argentiny. Zločinec, gaučo a lidový hrdina je považován za jednoho z nejznámějších argentinských venkovských banditů.
V dubnu 1874 dostal smírčí soudce v Lobosu od guvernéra provincie Buenos Aires rozkaz, vyslat četu vedenou kapitánem Bertonem z policejního oddělení v Buenos Aires, aby Moreiru zatkla. Obklíčili obchod s potravinami, kde se Moreira ukrýval. Ten bojoval s policií jako divoké zvíře a právě když se chystal přeskočit zeď, za níž čekal jeho kůň, probodl ho policejní seržant Andrés Chirino bajonetem do levé plíce, což se Moreirovi stalo osudným. Chirino sám při akci přišel o pravé oko a tři prsty na ruce. Poté odešel ze služby a žil s rodinou v Buenos Aires, kde pracoval jako vrátný. Zemřel ve věku 93 let.

Tvůrčí tým

Obsazení:

Fanny	Věra Kuncová Pojmanová
Manuel	Martin Žatečka
Dolly	Klára Víchová
Anibal	Lukáš Mucha
Julio	Jan Duchna
Salo	Antonín Petr
Perla	Zuzana Pospíšilová
Jeremias	Libor Potměšil
Chirino	Josef Kopecký

Režie:	Petr Kubík
Scéna:	Petr Kubík, Lucie Veselá Hašková
Kostýmy:	Lucie Veselá Hašková
Technická podpora:	Aneta Hurbanová
Fotografie:	Tomáš Kubelka
Grafika:	Klára Víchová

Premiéra: 3. 10. 2025
25. sezóna, 110. premiéra Divadla Exil
Nositele autorských práv zastupuje agentura Dilia.

Pardubický kraj · Dilia · Pardubice · Divadlo Exil